

Santa Eulàlia de Ronçana

Santa Eulàlia de Ronçana

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Pl. de l'Església
Emplaçament A la part alta del barri de la Sagrera

Coordenades:

Latitud: 41.65596
Longitud: 2.22374
UTM Est (X): 435367
UTM Nord (Y): 4611870

Classificació

Número de fitxa 08248 - 18
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Barroc Contemporani Neoclàssic
Segle XVI-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BPU. NNSS (DOGC 31/03/1995)
Número inventari IPA 29500
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Terrassa. C. Vinyals, 47-49. 08221 Terrassa
Autoria de la fitxa Marta Lloret Blackburn - Antequem S.L.
Data de registre de la fitxa: dt., 05/07/2011 - 02:00

Descripció

L'església parroquial de Santa Eulàlia de Ronçana és un edifici barroc reconstruït durant la segona meitat del segle XIX. Les referències documentals de la mateixa es remunten al període romànic, tot i que no s'observen indicis materials d'aquesta edificació. La reconstrucció que es va fer en època contemporània va alterar notablement l'estètica del temple, quedant tan sols una part de l'estructura antiga i de la façana.

El temple és d'una sola nau amb tres capelles laterals per costat, bastides entre contraforts, i absis semicircular. La nau està coberta amb volta de canó i llunetes separada per arcs torals, que descansen sobre una cornisa sostinguda per pilastres. Entre les pilastres s'hi intercalen les capelles, de les quals les del costat dret estan cobertes amb volta d'aresta, llevat de la del Santíssim, amb cúpula circular. El presbiteri està cobert amb volta esfèrica i està presidit per una gran fornícula on hi ha la imatge de Santa Eulàlia, amb diverses imatges al seu entorn. Tot aquest espai està decorat amb pintura mural moderna en què s'hi representa el judici, el martiri i la Glòria de la Santa, feta per A.M Lairisa. Als peus del temple, hi ha el cor sostingut per un arc rebaixat i delimitat per una barana de fusta. La il·luminació de la nau es fa a través de la rosassa i de les finestres que s'intercalen dins de les llunetes.

La façana barroca de l'edifici presenta una portalada custodiada per dues pilastres amb capitells d'estil dòric, que sostenen un frontó triangular. El frontis està reforçat per sengles contraforts laterals i queda rematat per un capcer sinuós on hi ha una creu i dues figures circulars de pedra. El campanar és de planta quadrangular i està adossat a la façana de xaloc. S'obre a les quatre cares amb pòrtics d'arc de mig punt delimitats amb balustrada i està coronat per una barana de maó a mode de merlets, des d'on arrenca una estructura metàl·lica que sosté dues campanes petites. A la façana lateral de mestral en sobresurt la capella del Santíssim, de planta rectangular i absis semicircular. Les façanes de gregal i xaloc estan parcialment tapades per l'edifici de la rectoria. El tractament dels murs és arrebossat i pintat amb franges horitzontals a la façana i de paredat comú vist a la resta, llevat de la part superior del campanar que és de maó vist.

Història

En l'acta de consagració de l'església de Sant Genís de l'Ametlla de l'any 932 ja s'esmenta el terme de Santa Eulàlia. La primera referència a la parròquia no la trobem fins a l'any 1059, quan Ramon Berenguer I de Barcelona va donar el feu comtal de la baronia de Montbui a Mir Geribert, on s'inclouïa la parròquia de "Sanctae Eulalia de Orocanna". La pròpia església no s'esmenta en un document fins a l'any 1078. Des del segle XII, tenim notícies de diverses donacions a l'església i als seus altars per part dels feligresos. Els rectors de Santa Eulàlia també havien de servir a la veïna parròquia de Sant Cristòfol de Pallars. L'any 1379 el rector de Santa Eulàlia va demanar llicència al bisbe per tal de deruir la rectoria, que es trobava en estat ruïnós. Més endavant, en la visita pastoral de l'any 1508 el bisbe ordena reparar l'església i la rectoria. Durant la segona meitat del segle XVI, el bisbe també autoritza a engrandir el temple, com havia sol·licitat l'aleshores rector, Vicenç Bover. Durant el segle XVII també tenim constància de diverses obres de l'església, entre les quals hi ha la nova portalada i la rectoria. La reforma més important del temple la situem entorn l'any 1880, en què se li donà la fesomia actual. De l'edifici antic, presumiblement de factura romànica amb una reforma barroca, pràcticament no en va quedar cap vestigi. Les obres van ser executades per paletes del poble i van ser sufragades per algunes de les famílies més riques, entre les quals hi ha els Margenat de Can Burguès. En aquest període també es va afegir la capella del Santíssim. A causa de la falta d'espai i de salubritat, l'any 1923 es va construir el nou cementiri, que fins aleshores estava al costat de la rectoria. On hi havia el galliner antic s'hi va bastir el Centre Catòlic o Casal Parroquial. L'esclat de la Guerra Civil va suposar diversos desperfectes en l'església i el seu patrimoni, a més de la partida del rector. D'una banda, es van cremar les imatges i altars i l'arxiu parroquial, es van tirar les campanes i els edificis van ser incautats. Després del conflicte es van fer les corresponents obres de millora i es van construir les escales de l'entrada. Finalment, l'any 1981 es va restaurar la rectoria.

Bibliografia

- CANTARELL, C.; CIURANS, X. (2010). El patrimoni històric de Santa Eulàlia de Ronçana. Santa Eulàlia de Ronçana: Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana.
- CIURANS, X. (1998). "Cases que tenen història: L'església de Santa Eulàlia de Ronçana", Anuari Local, núm. 36. Santa Eulàlia de Ronçana: Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana.
- GAVÍN, J.M. (1990). Inventari d'Esglésies. Vallès Oriental. Barcelona: Editorial Pòrtic.
- Inventari del Patrimoni Cultural Immobile de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic. Santa Eulàlia de Ronçana (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.
- MARTÍ, J.M. (1981). Catàleg monumental de l'Arquebisbat de Barcelona. Vallès Oriental. Vol I/2. Barcelona: Arquebisbat de Barcelona.

